

FEHÉRVÁRI BALÁZS

A hegedű

Ahány gyermeke csak volt az asztalosnak, mind ott tolongott orrát az üvegre tapasztva az ablaknál, és az idegent leste.

– Engedjete! – tört utat magának a felesége. Letépte magáról a kötényt, és rádobta az egyik gyermekre. – Fogd gyorsan! – mondta. – Csakhogy megérkezett! – fordult a vendég felé, és szélesre tárta az ajtót.

A jövevény fekete frakkot viselt, nyaka körül hosszú, piros sál tekergett, kezét fehér kesztyű védte, kezében hegedűtok. Szigorúan, gyanakodva méregette a gyertyafényes szobát. Mesterien faragott bútorokat, szekrénykéket, ládikókat, szobrokat, sakk-készleteket látott. Majd különös dologra lett figyelmes. Az asztalokon, székeken és a földön is félkész vagy széttört hegedűk, vonók heverték szanaszét.

– Jöjjön már beljebb, drága művész úr! – karolta át nyájasan az asszony, és egy hatalmas, faragott asztalhoz vezette, amelyen kisebb-nagyobb tárgyak voltak fekete lepellel letakarva. A művész óvatosan lépkedett a hangszerek között, de egy-kettő így is megroppant a lába alatt. Felszisszent. – Pogácsát? – húzott elő egy tálcát a nő a lepel alól. A frissen sült pogácsa illata a fa és a különböző lakkok, pácok, festékek szagával keveredett. – Ön messze földön híres muzsikos – hízelgett az asszony. – A világ leghíresebb koncerttermeiben lépett fel. A művész zavarba jött, megköszönte a torkát, majd ujjával dobolni kezdett az asztalon.

– Nos, igen... – kezdett bele, de az asszony közbevágott.

– Azt szeretném, ha játszana az uramnak! – és rátette kezét a férfiéra. – Haldoklik a szentem.

A hegedűművész összeráncolta a homlokát, és fölállt. Az asszony nem lepődött meg, föl sem állt, csak nyugodt mozdulattal benyúlt a lepel alá.

– Ezen kellene játszania.

A férfi visszafordult, és elállt a lélegzete, lassan visszareszkedett a székre. Az asszony óvatosan magához szorította a hangszert.

– Ez a hegedű az én uram élete.

– Az ura tehát... hangszerész... – motyogta a művész, és a hangszer után nyúlt. Az asszony letette a hegedűt, és felállt.

– Haj, az én drága jó uram! – sóhajtott, egy pillanatig bent tartotta a levegőt, melle megfeszítette ruhája gombjait, majd egy hirtelen mozdulattal lerántotta a leplet az asztalról. – Szent ember!

A művész épp megérintette volna a hegedűt, de ijedten hátrahőkölt, és felpattant az asztaltól. A pogácsák mellett, az asztal közepén egy nyeszlett kis emberke feküdt.

A művész kővé dermedt.

Az asszony öreges kényelemmel körbecsoszogta az asztalt, jószágon átkarolta őt, gyengéden visszanyomta a székre, majd visszaült ő is.

– Senki sem tud róla – suttogta az asztalosmester fölött –, de ebben a műhelyben elkészült a világ legtökéletesebb hegedűje.

A művész, miután magához tért, levette kesztyűjét, és óvatosan kezébe vette a hangszert.

– Bizonyára észrevette, milyen ügyes kezű asztalos az én férjem – folytatta az asszony, és körbemutatott a szobában. – Életének legnagyobb fájdalma, hogy nem lehetett hangszerkészítő. Tudja, a szegénység... – sóhajtott.

– Hogyne... természetesen... – mormogta a művész, majd zavartan elhallgatott, amikor szeme a gyerekekre tévedt.

– De ő nem adta fel. Kitanulta az asztalosmesterséget, és keményen dolgozott egész életében. Gondoskodott a családjáról, de mindig félre is tett valamennyit, és amikor egy kevéske összegyűlt, hangversenyekre járt, hogy megfigyelje, tanulmányozza kedvenc hangszerét. Sokszor csak a hátsó sorokra futotta a pénzből, de hosszú-hosszú évek alatt tökéletesítette élete nagy művét.

Végignézték a szanaszét heverő hegedűkön.

– Teljesen belebetegedett a munkába. Pedig olyan fiatal még szegény.

Most mindketten az asztalon fekvő embert nézték.

– Azt szerettem volna, ha még hallhatná megszólalni élete nagy művét, ha valaki játszana a hegedűjén. Ezért hívtam önt ide.

A hegedűművész magába merülve bólogatott, majd méltóságtelesen felállt, és meghajolt.

– Megtisztel, hogy rám esett a választása! – Megigazította a ruháját, és elegáns, széles mozdulattal, mintha a legnagyobb színház színpadán állna, a vállához emelte a hegedűt.

A gyermekek félkörben sorakoztak az asztal túloldalán, pisszegtek egymásnak, és áhítattal figyeltek. Az asszony egy utolsó, szomorú mosolyt küldött az asztalos felé, és gyengéd mozdulattal lecsukta férje szemét.

Csak a faragott órák bús ketyegését lehetett hallani.

A művész behunyta szemét, mély levegőt vett, és meghúzta a vonót. A hegedű úgy bőgött fel, mintha a pokol kapuit tárták volna ki. A művész elfintorodott, és homlokát ráncolva vizsgálgatni kezdte a hangszert.

Az asztalos halkán nyögött egyet. Majd még egyet. És még, és még...